

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petiti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Poljaki in Slovenci.

Kdor pazljivo zasleduje gibanje nemškega življa v najnovejšem času, ta razvidi, da se ga je nek furor poprijel, ki ga trosi po vsem životu. Kako je zarežal vladni list nemškega kancelarja na Francoze? Kako se na Českem v krajih, kjer Nemci in Čehi zajedno stanujejo, šopiri nemška nadutost? „Slovenski Narod“ v 192. številki v uvodnem članku sam pridružuje narodnjake, naj obdržé mirno krv pri izzivanji nasprotne stranke.

Kaj je nam Slovanom storiti v tem položaji? Okleni se, tesno se okleni svojega krvnega brata. Res, do duše se razveseli Slovan, ko vidi, kako se mejsobna prijaznost mej severnimi brati, mej Čehi in Poljaki, pri vsaki priliki goji. Vsakemu čitatelju novin je še v živem spominu, kako prijazno so Čehi Poljaka Hausnerja v Pragi sprejeli. Tonner na pr. je služil kot privaten in javen učitelj mej Poljaki; mnoge prijateljske razmere ga vežejo vsled tega s Poljaki. Pred 2 letoma je mnogo Čehov se udeležilo shoda zdravnikov v Krakovem. V državnem zboru postopajo Čehi in Poljaki solidarno, katerim se pridružujejo tudi naši poslanci. Poljaki negujejo prijateljske razmere tudi s Hrvati in marsikateri glasoviti njihov rojak se je v Djakovem oglašil. Knez Sapieha prijateljski občuje s Strossmajerjem; prof. Grabovski poroča Poljakom o literarnem gibanju Hrvatov. Tudi mi Slovenci moramo v ožjo duševno zvezo s Poljaki stopiti. Imponujejo nam sicer Rusi po svoji mogočnosti in po svoji literaturi; kdor pa se je jedenkrat zagledal v zgodovino bogate poljske literature, ta se čudi njenej ogromnosti. Estreicher, bibliotekar v Krakovem, napisal je bibliografijo poljsko devetnajstega stoletja v šestih debelih knjigah; kateri narod slovanski se more s takim duševnim bogastvom ponašati kakor Poljaki, razdeljeni v treh cesarstvih? Poljski umetniki, slikarji, priborili so si svetovno slavo. Mi Slovenci smo v tem Poljakom jednaki, da smo razmetani v šestih deželah in tudi smo slavili te dni moža svetovne slave. Poljakom se sicer samo v Avstriji tako godi, kakor si sami želé, pa vender je tudi mej Poljaki na Ruskem tako živo duševno gibanje, da izdajajo tam izvrstne politične in ilustrovane liste, ki se smejo ponosno na stran staviti najlepšim nemškim, francoskim in angleškim listom, na primer „Kłosy“, „Tygodnik powszechny“, „Tygodnik ilustrowany“, „Besada“ itd.

Da se Poljaki in Slovenci pobilže spoznavajo, za to ni treba literarnih shodov; naš uzorni Haloški narodnjak povabil je letos odličnega mladega nardarjenega poljskega učenjaka na počitnice, da se seznaní s slovenskimi razmerami. Kakor slišim od poznanjskega Poljaka, kateremu so tudi razmere na ruskem Poljskem znane, bi utegnili gostoljubni Poljaki tam mlade ukaželjne Slovence z veseljem vzprejemati v šolskih počitnicah. Taka tiba delavnost in mejsobno spoznavanje bi s časoma stoteri sad obrodilo in slovansko vzajemnost krepko podpiralo; na našo sramoto moramo pripoznati, da se vse premalo poznamo, in navdušenost pri kupici vina se hitro skadi.

Sedaj, ko so tudi Poljaki zastopani v odboru Dunajskih dijakov za Miklošičevo slavnost, se utegnejo mej jednim ali drugim Poljakom in Slovencem prijateljske razmere razvijati.

Tudi to bi bila lepa in hvaležna naloga, da bi se kateri izmej naših v domačiji živčih pisateljev začel pečati s poljskim slovstvom in o njem poročati v naših glasilih, kajti v sedanjih časih je treba delo deliti.

Čim strastneje tedaj bruhajo naši nasprotniki žveplo in ogenj na nas, tem ožje se družimo in jačimo; mirno in samosvetno potem lahko preziramo njihovo besnost. Svoji k svojim!

V Lvovu 27. avgusta.

Prof. K. Glaser.

Notranjska slavnost v Postojini.

V dopolnitev našega poročila o notranjskem prazniku v 2. dan septembra v Postojini priobčimo danes naslednje došle telegrame:

Laksenburg. — Nj. c. kr. visokost prestolonaslednik se zahvaljuje za Njemu priobčeno lojalno čestitanje.

Bombelles.

Ljutomer. — Pri Miklošičevej slavnosti prisotni podpisani sporočamo vrlim, zavednim notranjskim bratom najsrčnejši pozdrav. Živeli!

Dr. Krek, Šuklje, Kersnik, Železnikar, dr. Klemenčič, Valjavec, Borštnar, dr. Turner, Lapajne, Urbanec.

Dunaj. — Zavednej Notranjskeje, zbraneje pri zgodovinski slavnosti združenja Kranjske s Habsburžani, kličejo iz tujine: Živi, razcvitaj se, ostani uzor slovenskeje zavednosti!

Prof. Brežnik, Pukl, Uršič, Kraigher, Gantar, Stritof, Šolar, Lovšický.

Gorica. — Presrečni pozdrav pošilja v Postojini zbranim vrlim slovenskim bratom notranjskim „Slovensko podporno društvo Goriško“. Deputacija naša ne more oditi zaradi velike zamude vlaka iz Italije.

Društveni predsednik: Povše.

Gorica. — Zavednim obiskovalcem narodne slavnosti srčni: Na zdar! Napredovalnim Notranjcem hvaležno priznanje! Živeli Slovenci! Živela Avstrija!

Slovenska Čitalnica v Gorici.

Herpelje-Kozina. — Narodni Notranjskeje srčen „naprej!“ kliče tužna Istra, upajoč od svoje sestre potrebne pomoči.

Brezoviška Čitalnica.

Mozirje. — Zbranemu narodu pri današnjeje slavnosti notranjskeje srčni: Na zdravje! Živeli „Sokolovci“ Ljubljanski in Tržaški! Slava vrlim Notranjcem!

Savinjski „Sokol“.

Pazin. — V tužnej Istri bivajoči radujemo se vsaj v duhu z Vami.

Dolc, Hočevvar.

Praga. — Vašemu današnjemu shodu na korist „Narodnega doma“ želimo najboljši uspeh.

Lego, Endlicher.

Kranj. — Šeststoletnico slavečim — Narodni dom gradečim: Slava!

Čitalnica Kranjska.

Litija. — Bralno društvo na Vačah vrlim Notranjcem in vsej zbraneje množici: Čast in slavo!

Odbor.

Bovec. — Pozdrav in gromoviti: Živio!

Bovška Čitalnica.

Ljutomer. — Pri izvrstni Ljutomerski kapljici ključemo Vam krepko: Na zdravje!

Nolli, Zupančič, Turek, Pribil, Štamcar, Justin, Dolenc, Avšič, Holc.

Mozirje. — Živi, živi duh slovenski!

Blaž, Lipold, Sigi, Konečnik, Laykauf, Krajnc, dijaki.

Trst. — Zadržan osobno udeležiti se, kličem: Živeli Notranjci!

Dolenc.

Herpelje-Kozina. — Duhom z Vami kličem: Živela zavedna Notranjska!

Kastelic v Materiji.

S temi telegrami popolnili smo popis izredne slavnosti v Postojini, katera donaša dober tisočak „Narodnemu domu“ in priča o zavednosti in požrtovalnosti vrlim Notranjcem.

V imenu mnogih rodoljubov, ki so nam izrazili svoje želje v tej zadevi, izrekamo vsem gg. članom ožjega in širšega odbora popolno priznanje in najtoplejo zahvalo na previdnej in dobro premišljeni osnovi, na točnej, izvrstnej izpeljavi in na sijajnem uspehu. Osobito pa si je posebne zasluge za to slavnost pridobil g. Josip Lavrenčič v Postojini.

Slavnost v Postojini naj bi bila v vzpodbujajočem rodoljubom po družih krajih, kajti sedaj, ko je slavnost šeststoletnice za nami in so dovršene vse večje veselice, treba bode z vso odločnostjo zopet poprijeti se velikega podjetja „Narodnega doma“.

Notranjci storili so svojo narodno dolžnost v obilej meri, tedaj narodnjaki po drugod: Posnemajte jih!

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 11. septembra.

Spomenske slavnosti in zahvalnice za rešitev Dunaja iz turških rok pričele so se praznovati ta teden po vsej Avstriji. — V nedeljo praznovali so jo na Dunaji živeči Poljaki v Tullnu; dotičnemu odboru na čelu bil je podpredsednik gosposke zbornice, knez K. Czartoryski. Slavnost vršila se je v lepem sporazumljenji in soudeležitvi Tullnskega meščanstva, dasi je imela povsem poljski značaj. Ker je odličnega Poljaka na Dunaji, bilo je ta dan v Tullnu, kjer so se po službi božji pri banketu govorile lojalne napitnice. Ob jednem se je sklenilo, da se za naprej obletnica Sobieskijevega junaštva ne obhaja več na Kahlenbergu, nego v Tullnu. — Na Dunaji bile so po vseh cerkvah slovesne službe božje in na hiši tedanjega župana Dunajskega, Liebenberga, odkrila se je spomenska plošča. Na rakev Starhembergovo položil je včeraj župan Dunajski dr. Uhl v imenu mesta krasen lavor venec. Mesto je napravilo razstavo zgodovinsko znamenitih stvari iz onega časa. Spletski škof Calogera je prinesel seboj križ znanega meniha Marka d' Aviano, katerega je on ob vseh bojih proti Turkom nosil pred krščanskimi vojniki.

Dr. Smolka je izstopil iz Krakovskega odbora za Sobieskijev jubilej ter odločno zanikuje, da bi bil storil to na naročilo željo vlade, trdeč, da bi ga baš jednaka zahteva vladina nujala, ka bi bil ostal v odboru. Samo zato je prostovoljno sklenil izstopiti, ker se je bal, da bi se njegov nagovor krivično umel in temu se je hotel kot predsednik državne zbornice izogniti.

Mestni zastop Zagrebški izjavil se je v parmanenci ter je izdal naslednje razglasilo: „Ljubi someščani! Čas je tako resen, da je vsaki prebivalec tega mesta poklican z vsemi močmi si prizadevati, da se hudo kaljeni mir in red zopet povrne ter se od našega preljubega Zagrebškega mesta odvrnejo vsi zli nasledki, ki bi utegnili nastati vsled kaljenega miru in reda. Mestni zastop, vedno delež z Vami dobro in slabo, obrača se k Vam z iskreno prošnjo, sklicevaje se ob jednom na Vaše domoljubje, da naj se vsaki meščan v svojem krogu z vsemi silami pobrine delovati na to, da se mir in red na noben način več ne kršita. Mi, ki ste nas počastili s Svojim zaupanjem, se nadejamo, da bode te iz srca izvirajoče prošnji gotovo ustregli. Dano v seji z 9. dne septembra 1883. Mestni zastop.“ — Drugi razglas izdal je župan na vse prebivalce; ta slove: „Čprav je v Zagrebu vsako nagromadenje občinstva po ulicah in trgih in vsako pohajkovanje po mestu nepogojno in strogo prepovedano, je vendar še ljudij, ki vzic tej prepovedi pohajkovajo in se celo zbirajo v tolpe. Da se tej prepovedi izbavi dolžna pokorščina in da se nobeden nedolžnih ne oškoduje, dajem po naročilu kr. komisarja vsem prebivalcem Zagrebškim na znanje: 1. Po ulicah in trgih, koder se zbirajo ljudje, bode konjica ali pehota, predno ljudi s silo razžene, dala tri signale, da opozori mirne meščane, hodeče po opravih, da bode vojaštvo z orožjem izpraznilo prostor. 2. Po tretjem signalu nastopi vojaška sila; vsak si bode torej sam kriv, ako bode pri tem poškodovan na zdravju in življenji. Nagovarjam tedaj v njihov lastni prid prebivalce Zagrebške, da ne pohajkovajo po ulicah in trgih. Vsaki, komur je pri srcu blagostan in čast Zagreba, naj pomaga s svojim uplivom, da se zabrani pohajkovanje in zbiranje ljudij po ulicah in trgih.“ — Davčni iztirjevalci so se po vsej deželi sistirali.

Vnauje države.

V nedeljo jutro vršilo se je v **Kodanji** slovesno blagoslovljenje ruske kapele. Pri tej svečanosti so bili prisotni ruski car in carica, grški kralj in kraljica, princesa Wales-ka in članovi danske kraljeve rodbine. Navzočno je bilo tudi osobe ruskega poslanstva, častniki in moštvo fregate „Deržava“ ter rusko, grško in angleško spremstvo. Blagoslovil je cerkev izpovednik carice z asistenco duhovnikov poslanstva in „Deržave“. Popoldne je bil na krovu „Deržave“ obed, pri katerem je car Aleksander napijal danske kraljeve rodbine, danski kralj pa nazdravljaj rusko carsko obitelj. Popoldne vrnila se je kraljeva družina v Fredensborg.

Po izjavi **francoskega** ministra notranjih stvari, Waldeck-Rousseau-a, je iztiranje pretendenta grofa Pariškega iz Francoske skoro že določena stvar. Pri blagoslovljenji Lafayette-ovega spomenika v Le Puy vzel si je bil povod označiti stalische vlade nasproti vladoblenosti Orleanscev. Minister je dejal, da republikanska vlada hodi po potu neomejenega razvoja. Dežela se zanaša sama na se ter je bila ob zadnjih dogodkih mirna, da celó ravnodušna. Nedoumo mu je, kako more človek stegati roko po kroni, katere razne kosce je francosko ljudstvo razdelilo med-se. Sicer pa je dejal, da ne vé, kako bi se sukcesijsko vprašanje brez nevarnosti bolje rešilo, ko s prognanstvom iz francoskih dežel.

V nedeljo večer prispel je **španjski** kralj na Dunaj, kjer se bode nekoliko dni mudil kot gost našega cesarja. V Berolinskih in Dunajskih diplomatičnih krogih stavi se obisk kralja Alfonza na obeh cesarskih dvorih v jedno vrsto z pohodom rumunskega in srbskega kralja ter mu pripisujejo jednak političen pomen. Oživlja se baže prepričanje, da se hoče vlasti druge in tretje vrste grupirati okrog avstrijsko-nemško-italijanske zveze, kar bi dalo slednje večjo trdnost in porošstvo miru.

Dopisi.

Iz Zagreba 10. sept. [Izv. dop.] Sinoči in danes imamo tukaj popolnem mir, a v hrvatskem Zagorju se nemiri močno pojavljajo, tudi pri Varaždinu, kamor so danes v jutro odjahali husarji. Tako so v Voči, gornji kraj Varaždina, štirje mrtvi in več ranjenih, v Novem Marofu je tudi baže jeden mrtev. V Vrabčah kraj Zagreba so bili večeraj po žandarmeriji štirje kmetje ranjeni. V Gori kraj Petrinja so se vzdignili bivši graničari nad tiste, ki so

pri volitvah glasovali za magjarske kandidate, in tam so tudi trije mrtvi in več ranjenih. V Zagrebu se je večeraj pred poludne v Ilici in na Jelačičevem trgu dogodila mnogim čisto nedolžnim ljudem nesreča, ker so husarji prihajali v naglem diru po Ilici in so vse na tla podrli, kar se jim ni moglo za časa ogniti. Bil je, kakor vsako nedeljo, mali sejm na trgu; a ko se je na nadležnem mestu prijavilo, da se skupljajo ljudje, so bili poslani husarji, da izpraznijo Jelačičev trg. Ljudstvo je bilo čisto mirno in je prodavalo in kupovalo vsakdanji živež, kar prihrumi četa iz Ilice in kdor ni mogel uiti, je ležal pod kopiti jezdecev. Mnogo so trpele prodajalke mleka in jajc, ki so si jedva življenje rešile pred husarji. V Ilici so pogazili neko gospo, ki je po trotoaru šla s svojim detetom. Husarji so bili neki razjareni, ker so dečki po Ilici mej nje kamenje metali. Po poludne so močne patrole hodile po mestu.

Nocoj so zaprli mnogo ljudij, tudi tiste Magjare, ki so okrivljeni, da so poulično mladež hujskali na židove in mej temi je baže tudi ženin Davidove hčere. V�adnemu komisarju Hervoiću posrečilo se je konstatovati, da so poulični dečaki, ki so s kamenjem pobijali okna, bili plačani. Jeden dobil je 2 gld. A tudi kolovodjem izgredev prišlo se je na sled. Nekoliko so jih zaprli.

Mestni župan kakor tudi mestno zastopstvo izdalo je proklamacijo, da naj vsak nastoji, da se mir ne kali.

Draginja že nastaje v Zagrebu, ker kmetski ljudje iz Zagorja le malo dobajajo in tudi iz Štajerske izostajajo, tako, da je jedno jajce za 5 kr. težko dobiti.

V Gunduličevj in samostanskej ulici neso imeli večeraj ljudje kaj jesti, ker vojaki neso pustili nikogar notri ne ven, še mlekarjev ne, niti uradnikov telegrafskega urada in financije.

Iz Žužemberka 6. septembra. [Izv. dop.] Pomembe poudari dogodki, naj že bodo žalostnega ali veselega značaja, presunejo vsako človeško srce in v takih momentih išče si srce zaslombe pri svojih sodrugih. Vsa osobna mrzenja, vsa nasprotja, vsako sovraštvo potihne v naših srcih — srce se k srcu nagiblje — taki momenti nas združijo, da smo občno veseli ali žalostni.

V našej presvetlej cesarskej rodovini dovršil se je srečno veseli dogodek. Kakor smo živo spremljali vse vesti o visokej gospej cesaričini, v tako obilnej meri sta nas tudi navdala veselje in radost, ko nam je brzojav donesel veselo vest, da se je rojstvo srečno izteklo. — Veselje, ljubezen do naše vzgledno dobrotljive vladarjeve hiše nas je združila, ponehali so prepiri, — radost kipela je vsakemu iz srca. Če smo bili že v čutu jedini, združili smo se bili tudi v dejanji. Sklenilo se je, veselje tudi zunanje pokazati ter veseli dogodek dostojno obhajati in proslaviti.

V nedeljo zvečer bila je po slovesnem „Te Deum“ občna razsvetljava našega trga in na drugi dan, na ponedeljek, določilo se je prirediti sijajno ljudsko veselico na prostem. Ker se je za veselico že prej vse pripravilo, izpala je ona v resnici izborna. Tacega veselja, tacega radovanja nesi že kmalu ali nikoli videl v našem kraju, saj so pa bile vse okoliščine temu čutu najugodnejše: krasna razsvetljava z lampijoni in bakljami, mnogobrojne zastave, veličastno pokanje s topiči, čarobni ognjemeti in bengaličen ogenj, godba, petje in ples: — vse to mora srce k veselju užgati.

Kakor je bila radost velika, tako je bila tudi udeležitev mnogobrojna. Dasi na delaven dan, je vendar vsak, komur so kolikaj okoliščine dopuščale, popustil doma svoje delo ter v praznej obleki prihitel na kraj veselja. Vso inteligenco: uradnike in domačine, ter mnogobrojnega priprostega ljudstva si videl prav po bratovsko se radovati. Tudi gg. uradniki iz Dvora so nas s svojim pohodom počastili. — Niti najmanjši neprijetni slučajni kalil miru, veselja; bilo je, kakor da bi imel vsak v vednem spominu načelo našega cesarja: „Viribus unitis“. V resnici, prav z združenimi močmi obhajali smo slovesno ta našemu spominu neminljivi dan.

Posebne zasluge za veselico imajo v prvi vrsti g. c. kr. sodnik, ki je zraven precejšnje gmotne podpore radovoljno prepustil svoj vrt, na katerem se je veselica napravila, dalje g. D., ki je na svoje stroške napravil ves umeteljni ogenj in razume se, veliko hvale zasluži odbor, ki je celo stvar v tir spravil.

Obžalovanja vredno pa je, da se te veselice, ki je imela izključljivo le patrijotične in lojalne namene v svojo podlago, ni udeležil načelnik naše občine, g. župan Zavodnik. Ni še zadosti, da človek veselice s takim namenom le gmotno podpira, temveč mora se jih tudi udeleževati, posebno pa še, če je prvi zastopnik srenji. Ne osoba, ampak urad, katerega ona zastopa, je pri takih priložnostih mero-dajen.

Konečno še nekaj besedij našim tržanom. Može! zadnja veselica dokazala nam je, da lahko drug poleg družega shajamo, da se lahko skupno razveseljujemo in tudi razumejemo. Vsak naj pomisli, da sloga jači in nesloga tlači; zakaj bi si še na dalje grenili življenje z mejsebojnim ogibanjem? Čas rane čeli in tudi pri nas so se pomirili valovi; poprimimo to ugodno priliko ter podajmo si roke v spravo, bodimo si prijazni, saj smo prebivalci jednega kraja in hočeš, nočeš vendar drug na družega več ali manj navezani. Tedaj pri vseh prihodnjih prilikah: „Viribus unitis!“

Iz Haloz 9. septembra [Izviren dopis.] V nekej naši vasi ima znani žid — pošto. Ta pošta je znana kot zelo zanemarjena, kajti žid se za njo ne briga in pisma leže pri njem jeden, dva, tri ali tudi več mesecev. Človek, ki ima s to pošto kaj opraviti, si navadno vzame sela, da dotično pismo adresatu dostavi, vsaj mu je znano, da ga inače jedva čez pol leta dobi. Mi židovu ne zamerimo, da poštni posel toli zanemarija, kajti on ima premnogo družih poslov, ki spadajo v židovsko stroko. On je mesar, „handler“ z viktualijami, pek, trafikant, gostilničar, in kake titulature še nosi, nam ni znano; samo to vemo, da za poštni posel nema časa, pač pa ima časa, biti kolporter za nemčurske liste in preponižen ovaduh našim nemčurjem. Želeti bi bilo tedaj, da se poštni posel odvzame temu židovskemu poštarju, katerega mislim sl. poštno ravnateljstvo že ugane, kajti v celih Halozah je le jeden poštar-žid. Nujno tedaj prosimo, naj nas sl. ravnateljstvo te more reši!

Več taci ki imajo s to židovsko pošto posel.

Iz Šmarijskega okraja 10. septembra. [Izv. dop.] „Potem se tudi vrne zaupanje hvaležnega naroda, kateri sedaj ne more zapopasti, zakaj bi samo jedini on še moral izjemati biti mej drugimi bratovskimi državljani, torej ga vedno navdaja strah pred **narodnim poginom**.“ To so zlate besede, katere piše prerano umrli Razlag v svojem Pravniku od l. 1870. — Rogovljenje naših dveh sodnijskih pristavov — katerima je tudi Rogiški prihitel na pomoč, kojega si pa usojamo opomniti na tempora praeterita in lahko še na nekaj — zadnje čase proti našemu narodu vzpodbuja nas na aktivno delavnost ter jima že danes zakličemo — do tukaj, dalje ne!

Naš narod bojuje se že toli in toli let za narodno ravnopravnost v uradu proti nemškemu oholemu nasilstvu, molohu germanizma ter raznarodovanja; ali kar na jedenkrat se na obzorji pokažejo ljudje — ljudje, ki imajo dolžnost čuvati nad strogo izvršbo od presvetlega vladarja izdane postave, koji si je zapisal na svoj prapor: Jaz želim imeti mir mej svojimi narodi, — ti hočejo gaziti svetinje slovenskega naroda, njegove narodne pravice!

Nikdo se tedaj ne bode čudil, da naše ljudstvo zaupanje zgublja. Kmet videč, da je gospod, s katerim ima posel, sovražnik njegovega jezika, nema tistega zaupanja do njega, kakor če vé, da mu je jezik ljub, kateri on (sodnik) govoriti zna. Gospoda sta prva agitatorja za prusjanski „šulverein“, kajti jeden izmej njiju je celo načelnik temu društvu in, kakor čujemo, stori se premnogo za to glasovito društvo. Mi ne zahtevamo nikakor, da bi c. kr. uradnik svoje politično mišljenje javno

izražati ne smel, svobodno mu, ali to zahtevamo in odločno terjamo, da se c. kr. sodnijski pristav ne postavi tacemu društvu na čelo, kojega smoter je in ostane naš narod germanizovati. Dokler bodo c. kr. uradniki tacim hujskajočim društvom na čelu, dokler bodo uradniki, ki naredbe svojega prvega šefa, pravosodnega ministra, po polnem prezirajo, dokler bodo nastavljeni uradniki našega jezika nezmožni, toliko časa mej slovenskim narodom ne bode zupanja in miru in krivi tega nemira so jedino le take baže gospodje uradniki. Mi se nadujemo, da pomaga tudi nam Slovincem pravični pravosodni minister iz tega opasnega položaja.

Iz Gorjan 7. septembra. [Izv. dop.] Vese-lica našega „Bralnega društva“, priredjena v nedeljo 2. t. m., imela je zaradi slabega vremena malo šte-tilo udeleževalcev; tujcev nikogar ni bilo, vender pa smo 15 gld. v prid našega „Narodnega doma“, na katerem že krov stoji, vkupje namlatili. Da pa je zabava vse jedno v zadovoljnosti in navdušenosti se vršila, pripomogel nam je veseli dogodek v Naj-
višji cesarske hiši. Kmalu popoldne slišalo se je namreč streljanje raz Blejski grad, in ker se nam je že nekoliko dozdevalo, odposlan je bil takoj nekdo doli vprašat, ki vrnivši se prinese zanesljivo poro-čilo, namreč prepis telegrama.

Po dokončani tomboli razglasi g. Žirovnik to veselo vest zbranemu občinstvu, katerej je sledil burni trikratni „živio“ in pevci razoglavi zapeli so navdušeno prvo in zadnjo kitico „cesarske pesni“.

Naši pevci napravili so svojemu učitelju gosp. Žirovniku na predvečer njegovega odhoda na po-čitnice v zahvalo za letoletni njegov trud in brez-plačni uk „podoknico“.

Iz Ribniškega okraja, 10. septembra. [Izv. dop.] Če človeku pri razgovorjanji ali pisanji pride snov, loti se, kakor veste gospod urednik, na-
vado predmeta, katerega mu je največ na razpo-laganje, in to je gotovo — vreme! — Da, lejte o — „vremenu“, jesenskem tem „vremenu“ bi vam bil moral tudi jaz danes poročati od tod, če bi vam hotel sploh kaj pisati; vrh dopisa pa bi bil (gospod urednik! ne ustrašite se teh pogojnih stavkov, — veste, meni se zdé prav „modérni!“) — vrh dopisa bi bil postavil glavo: „Jesensko vréme in dolgčas, grbavi pinavki v dolini l . . . v in r . . . t“, — nova tragedija v jednom in istem dejanji, kajti snovi, gospod urednik, te je vražje težko najti vedno dobre in pa povsodi! — Ali, — bodi ga Bogu zahvaljeno in pa vrlemu odboru „Bralnega društva“ tam v Sodražici, da človeku danes ne treba govoriti in ne pisati o tacih „jesenskih duhovih“ itd., kajti omenjeni odbor tega hvalevrednega društva skrbel je bil zo-pet jedenkrat za to, da je naredil temu dolgčasu zadnjo nedeljo (dne 9. sept.) dokaj primerno „pauzo“, in to s prav dobro sestavljenim programom, ki se je — da smo odkritosrčni — nepričakovano vrlo izvršil, ne manj pa z uspehom, kateri je dosegel društveni odbor, čemur priča smo mi udeležitelji osnovane veselice, in te vrste, ki imajo svetu javiti, da tudi Dolenjska ni brez poštene „národne žile“, katera po nekodi močno „bije“, dočim se — recimo tu in tam najde še kakšen kot, kjer še ne bije, pa bi primerno bilo da bi „tolkla“, zlasti pa na obalih „der deutschen Insel“, kakor bi se zamoglo reči v smislu §. 2 statuta nemškega „Schulvereina“.

Pred vsem — da pridem zopet k „stvari“, — omeniti mi je programa te veselice; bil jej je le-ta: 1. „Zvezna“, pesem. — 2. Nagovor. — 3. „Domovini“, pesem. 4. „Eno uro doktor“, burka v jednom dejanji. — 5. „Radostno potovanje“, pesem. — 6. „Jutro“, pesem. — 7. Loterija. — 8. „U boj“, in 9. Ples s prosto zabavo.

Razen že omenjene igre predstavljalo se je tudi: „Srečno novo leto!“ — šaloigra v jednom de-
janji.

Kot vestno sodečemu poročevalcu o celej vršitvi te veselice mi je pred vsem namen tukaj: dati — vsakemu svoje! — Če tudi se „dobro delo samo hvali“, imamo ipak pravico in uzrok hvaliti je pri vsem tem toliko bolj mi, ki nam je deloma redko-krat, deloma pa nikoli prilika dana, zreti tako za-nimive prizore ter uživati v pravem narodnem duhu

osnovano zabavo tacega lica, kakeršna je bila le-ta! Zbog vsega tega človeku, ki ima nekoliko bolj na-tančnega okusa in vé ceniti „narodno blago“ te vrste, — ni mogoče, da ne bi se ognil suhoparnega poročila, dočim ga mirna vest in hvaležnost vezeti, sosednjim in daljnim narodnjakom „naše krvi“ po-dati spričevalo vrlega narodnega delovanja in nje govega napredka v tem oziru bodisi tu, bodisi tam in zatorej pa se posluži kolikor možno obširnih po-téz. — Komur ne ugajajo, prosto mu — oči za-tisniti pred njimi!

V nedeljo (9. septembra) tedaj napolnili so se bili vsi prostori g. Ivan Šegove gostilne — ne le z domačimi, marveč tudi z vnanjimi gosti, čakajočimi veselicega pričetka. Neusmiljeni „Jupiter pluvius“ je bil žalibog ravno popoldne jel nagajati, ki je marsikateremu vnanjcu veselje do udeležitve pokva-ril; — vse jedno pa nas je nekaj bilo, ki se nesmo dali strašiti po tej zapreki, temveč tebi-meni nič preskrbel si potrebnih voz, ter drdraje zatem ob določenem času hiteli tja v Sodražki trg — uživat rajskih ur veselja in zabave, ter izpolnit pri tej pri-liki duši že davno gojene želje, — dočim je telo hrepenelo jednoličnemu životarenju za par ur pretr-gati mučno vžz.

Podamo se ob približavšej se osmej uri vsak na svoj prostor in sedež. Osmo ura odbije v farnem zvoniku, še malo trenutkov, in tudi v „gledališči“ oglasi se zvonček . . . Vse obrne svoje oči na za-grinjalo. Sedaj odpre se v tej precej prostornej sobi napravljenega odra zastor, in tu nam raz njega zadoné na uho krepki glasi okteta Sodražkih pevcev, izmej katerih nam je omeniti osobito izredno močni in čisti prvi tenor g. P—ča. Po z odličnim občinstvom in priprostim narodom napolnenej sobi odmevali so ti mili glasovi prve pesni „Zvezna“ kakor (da nismo preobširni) vseh drugih tej sledečih — kot jih kaže program — tako prijetno, navdu-šeno in gladko, da se je slehernemu srce zadovolj-stva in veselja treslo. Čuti te močne glase — kdo bi ostal negiaen, — kdo bi jih ne zavidal! Marsi-kateri izrazil je svoje obžalovanje, da jih čuje tako — redkokedaj! To obžalovanje, prijatelj, je pač opravičeno pri njem, ki nema prilike slušati tako uzornega petja!

Pesni „Domovini“ in „Radostno potovanje“ morali sti se ponavljati, kajti ogromnega ploskanja in burnih dobro-klicev ni hotelo biti ne konca ne kraja!

Za prvo točko sledil je „Nagovor“ g. učitelja Fr. J., kateri si je bil dobro in za ta večer zelo primerno tvarino izbral. Bil je z občno pohvalo vzprijet od vsega občinstva.

Tako dospem slednjič do gledaliških predstav: „Srečno novo leto“ in za tem „Eno uro doktor“.

Tu naj je takoj omenjeno, da je odbor dotične naloge povsem v istini dobro razdelil, kajti — po našej skromnej sodbi je vsakteri dobil, kar mu je najbolj pristovalo. — Vse hvale vredno obnesli ste se, naj si je v prvej, bodisi v drugej igri, častiti go-spodičini Mici in Matida J—čeva, sicer pa je bila tudi gospodičina „Sofie“ pridna; vsakatera pre-jela je primerno priznanje za svojo marljivost, trud in recimo naravnost, da se jim ni treba — večjega odra ustrašiti.

In, — kaj pa z Vami, posebno z „doktorjema“ in gosp. Šimen Grabičem? — Obnesli ste se, vrlo izvršili vsak svoj nalog, vsi z malo izjemo; bodite prepričani, da Vam je vsem skupaj cela sobana hvalo vedela, katera Vam gre! Slava tacim narod-njakom-junakom!

Ti pa Sodražki trg, ponosen smeš biti na se, ki hraniš v sebi toli krepke sinove in hčere sloven-skega naroda! — Živel! Slava Vam! — Da se vi-dimo kmalu zopet v okrožji narodno samozavestnih uzorov!

Domače stvari.

— (Presvetli cesar) podaril je občini Belapeč za stroške novega pokopališča 300 gld.

— („Škrata“) izšla je danes 12 — 14 šte-vilka. Na prvej strani ima prav lepo podobo pes-

nika S Gregorčiča, razen tega pa še 11 drugih podob.

— (Za dobitke Notranjske loterije) treba se oglasiti do 20. t. m., sicer zapadejo „Na-rodnemu domu“ na korist. — Prvi dobitok — ju-nica — ostal je loterijskemu podjetju. Prodala se bode na dražbi.

— (Vse šole v Ljubljani) prično v po-nedeljek 17. dan t. m. Dijaki pa se upisujejo po-čenshi od 13. dne t. m.

— (Nesreča.) Padel je danes 15 letni deček N. Čik na Poljanskem nasipu raz orehovo drevo, na katerem je orehe trgal, in se močno poškodoval ter bil v bolnico prenešen.

— V Sevniskem okraji) razsaja griža. Do sedaj je nad trideset bolnikov.

— (Drugo letno poročilo meščanske šole v Krškem.) Priobčeno konec šolskega leta 1882—83. To jako zanimljivo poročilo obeta takoj na prvej strani, da dobi meščanska šola na Krškem v kratkem poljedeljski značaj ter priobčuje potem oni del ministerske naredbe z dne 8. junija t. l., katerej je predmet reorganizacija meščanskih šol. Prav prikladno berilo je 14 stranij obsejajoči „Opis Krškega okrajnega glavarstva“ v slovenskem jeziku in posebe Krškega mesta, Kostanjevice, trgov Mo-kronoga in Radeč, ker je to izvrstna tvarina za domoznanski pouk. (Nadaljeval se bode ta opis, ki se tiska tudi v „Uč. Tov.“, v posebni knjižici, ki izide v bodočem letu.) Poročilu pridejan je prav lično izdelan načrt Krškega mesta (mera: 1 : 2880), v vsem pa je poročilo tako ugledno sestavljeno, da ga moremo le priporočati v posnemanje. Jedno hibo pa ima meščanska šola na Krškem, in ta je: da ima premalo učencev. V prvem razredu bilo jih je koncem šolskega leta 32, v drugem 10, v tretjem pa samo 9. Tako obilno in bogato dotirani zavod bi moral biti vender številneje obiskovan. Da temu ni tako, kriva je menda prvotna osnova, kakor tudi to, da se meščanske šole pri nas nečejo udomačiti. Gospod Martin Hočevvar naklonil je 13 učencem po 70 gld. podpore. Tacih šolskih dobrotnikov naj bi bilo več!

— (Iz Višnjegore) se nam piše v 10. dan t. m. Malega Šmarna dan hotel je znani lovski tat, Janez Habrič iz Police pri Višnjigori, zopet iti na lov. Ko potegne puško iz grma, v katerem jo je imel skrito, sproži se in smrtonosna njena vsebina šla je nesrečnežu skozi trebuh ter na hrbtu pod kožo obtičala. Vsled zadobljene rane umrl je ne-srečnež.

— (Kranjsko-primorsko gozdarsko društvo) ima 24. in 25. t. m. v Idriji svoj sedmi redni letni zbor. 24. t. m. ob 7. uri zjutraj izlet v državne gozde okoli Idrije. 25. t. m. ob 8. uri zjutraj društvena seja. Dnevni red: Poročilo o opa-zovanjih pri izletu. Poročevalec c. kr. gozdni svetnik vitez Guttenberg. — Posvetovanje o potrebi zakona za pogozdovanje Kranjske in kako bi se za okolico Tržaško izdani zakon uporabljal za Kranjsko. Poro-čevalec gozdar pl. Obereigner. — O stanji kozjereje in njenih odnošajih nasproti gozdarstvu. Poročeva-lec c. kr. deželni gozdni nadzornik Wenzel Goll. Predlogi članov, poročilo o blagajnici, volitev odbora. Ob 4. uri popoldne ogled c. kr. rudniških fužin itd. Kdor se hoče udeležiti tega zbora, naj se naj-pozneje oglasi do 21. t. m. pri gg. Fried. Leipert u, c. kr. gozdnem oskrbniku, ali pri Francu Rupniku v Idriji, da se mu preskrbi voz iz Logatca v Idrijo in prenočišče.

— (Pri premiranji konj), ki je bilo 10. t. m. v Kranji, dobili so sledeči gospodarji odlikovanja. I. Za kobile z žrebeti: Basaj Jakob s Suhe, 5 zlatov; Gradišek Valentin iz Trzine, 5 zlatov; Kepic Fran iz Cerkelj, 4 zlate; Golobič Anton, župnik v Cerkljah, 3 zlate, katere je pa prepustil naslednjemu odlikovancu, Sršenju Matiji iz Skaručine; srebrno svetinjo so prejeli: Kavčič Lovro iz Medvod, Knafelj Andrej iz Dobropolj in Grašič Josip iz Golnika. — II. Za mlade obrejene kobile: Stroj Fran iz Dvor-ske Vasi, 5 zlatov; Valand Ivan iz Hlebec, 4 zlate; Primožič Anton iz Pristave, 3 zlate; Barle

Matevž z Luž in Olivšič Josip iz Zapaž pa srebrno svetinje. — III. Za jedno- in dveletne kobile: Jenko Fran iz Podrečja št. 10, 2 zlata; Kozjek Andrej iz Čirčič, 2 zlata; Grašič Josip iz Golnika, 2 zlata; srebrno svetinjo pa: Jenko Fran iz Podrečja št. 11, in Kumer Fran, župnik v Mošnjah.

— (Služba računovodje) v desetem, even-tuelno računovodje asistenta v 11. razredu razpi-sana je pri c. kr. rudniškem oskrbništvu v Celji. Prošnje, v katerih treba dokazati mej drugim tudi znanje slovenščine, v 3 tednih na omenjeno oskrb ništvo.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 11. septembra. Odkritje spomin-ske plošče na Kahlenbergu vršilo se je svečano. Prisoten je bil mestni zastop, zastopniki vojske, načelniki oblastnij, na Dunaji bivajoči potomci junakov z leta 1683, umetniki, pisatelji, možki pevski zbor (männergesangsverein) in dr. Zup-an imel je burno odobravljeni slavnostni govor.

Krakovo 11. sept. Mesto praznično ozaljšano. Po črnej maši za Sobieskega in polj-ske bojovnike polagale so deputacije vence in cvetlice na sarkofag Sobieskega. Pri otvoritvi zgodovinske razstave poudarjal je deželni maršal v svojem govoru civilizatorični značaj osetbe Dunajskega mesta. Junaški čin Sobieskega da

je dokaz, da poljski narod vitalno spada k zapadu.

Budapešta 11. septembra. Pavl pl. Somssich priobčil je javno pismo svojim vo-lilcem v Csurgo. Razven židovskega vprašanja bavi se v njem tudi s hrvatskim pitanjem. V tem oziru pravi, da bi bila najnesrečnejša po-litika, ako bi se nasproti Hrvatske upotrebl-jala sila. Tako početje bilo bi pač opravičeno nasproti inostranskej deželi, nikakor pa ne nasproti Hrvatske. On se zadovoljuje z vsa-keršnim zadoščenjem, ki ga daje Hrvatska iz lastnega nagiba. Sicer pa je tako razmerje nevzdržljivo in Somssich želi precizirane do-ločbe, da bi se na eni strani osigural delo-lokrog hrvatske pristojnosti, na drugi strani pa ohranila nadvlada Ogerske.

Javna zahvala.

Odhajaje od praktičnega kursa na sadje- in vinorej-skeji šoli na Slapu zahvaljujem se iskreno veleslavnemu de-želnemu odboru kranjskemu v Ljubljani, kateri mi je viso-kodušno blagovolil dovoliti brezplačno obiskovanje onega kursa kot izrednemu poslušatelju, kakor tudi gosp. vodji in gosp. adjunktju za njihovo zanimivo, popularno in stro-kovnjaško predavanje, in gospodom kranjskim tovarišem tega tečaja se deležujočim, ki so me jako prijazno sprejeli ter si s svojim taktičnim postopanjem postavili v mojej ma-lenkosti najlepši spominek.

Na Slapu dne 5. septembra 1885.

Josip Hrovatin,

voditelj Sežanske štirirazrednice.

(594)

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opa-zovanja	Stanje barometra v mm.	Tem-peratura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
10. sept.	7. zjutraj	737.88 mm.	+10.0° C	si. szh.	megla	0.00 mm.
	2. pop.	737.08 mm.	+18.2° C	sl. svz.	jas.	dežja.
	9. zvečer	739.12 mm.	+10.2° C	sl. svz.	jas.	dežja.

Srednja temperatura +12.8°, za 2° pod normalom.

Dunajska borza.

dne 11. septembra t. i.

(izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	77 gld. 95	kr.
Srebrna renta	78	40
Zlata renta	99	30
5% marena renta	92	85
Akcije narodne banke	833	—
Kreditne akcije	289	60
London	120	05
Srebro	—	—
Napol.	9	51
O. kr. cekini	5	67
Nemške marke	58	50
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	120
Državne srečke iz l. 1864.	100 gld.	167
4% avstr. zlata renta davka prosta	99	25
Ogrska zlata renta 6%	119	10
" " papirna renta 5%	87	—
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	104	25
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	114
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	118	30
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	107	40
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	104	75
Kreditne srečke	100 gld.	168
Rudolfove srečke	10	20
Akcije anglo-avstr. banke	120	106
Tramway-društ. velj.	170 gld. a. v.	230

Umrlj so:

5. septembra: Jera Vidic, gostija, 83 let, Kravja dolina št. 11, za oslabljenjem.
7. septembra: Tomaž Jančar, delavec, 54 let, Ulice na grad št. 12, za otrpnjenjem pluć. — Franciška Spatzek, tiskarjeva hči, 15 ur, Marije Terezije cesta št. 10, za sla-bostjo. — Olga Hohn, železniškega urad-nika hči, 4 mes., Stari trg št. 24, za bo-žjastjo. — Marija Samuel, hišnica, 77 let, Florjanske ulice št. 18, za otrpnjenjem po božjasti.
8. septembra: Franja Ciuha, delavčeva hči, 30 let, Rožne ulice št. 27, za jetiko.

9. septembra: Marija Suhadolnik, kur-jačeva hči, 6 mes., Rožne ulice št. 29, za božjastjo.

10. septembra: Ljudmila Delak, užit-ninskega paznika hči, 4 mes., Tržaška cesta št. 20, za kronično drisko.

V deželnej bolnici:

5. septembra: Marija Polajner, postrež-nica, 61 let, za jetiko. — Anton Dimic, de-lavec, 38 let, za krvavenjem pluć.

6. septembra: Lovro Petrič, gostač, 56 let, za kronično tuberkulozo.

7. septembra: Jožef Tekstor, kovač, 48 let, za vodenico.

Najbolje ter najceneje naročajo se

priznано dobre ročne mlatilnice, slamoreznice, vinske

tlačilnice ter vsi drugi kmetijski stroji

za točno plačilo in tudi na obroke

v najstarejši tukajšnji ter vo vsem Kranjskem najbolj poznatej zalogi

pri A. Debeve-u v Ljubljani,

Marije Terezije cesta št. 10, pritično.

(508—23)

Mestni DUNAJSKI BAZAR Mestni
trg št. 14

priporoča naslednje cenene stvari, deloma za vsakdanjo rabo, deloma ob po-četku šolskega leta:

Za 5 kr. knjižica za znamenovanje s 100 uzorei.
Za 3, 8 kr. posreben naprstnik.
Za 8, 10, 12, 15 kr. dvojica pristno bar-vanih otroških nogovic.
Za 20, 25, 27 kr. dvojica pristno barva-nih ženskih nogovic.
Za 3 kr. vretence sukanca.

Za 6 kr. klobčič volne za pletenje, trojna.
Za 6 kr. 100 angleških jeklenih lasnih igel.
Za 20 kr. 100 angleških šivank z zlatim ubom, odbrane velikesti.
Za 5, 10, 12, 18 kr. okvir za fotografijo.
Za 12, 20, 25 kr. pisana podložna tasa.
!!88 kr.!! dežnik s trstenjo palico in nik-ljevim klobučkom.

Jedilno orodje iz britanija-srebra.

15 kr. žlica, 15 kr. francoske vilice, 8 kr. žličica za kavo, 30 kr. nož z jeklenim rezilom, 28 kr. žlica za mešati, 45, 60 kr. zajemalna žlica.

6 kr. broniran etui s 10 peresi.
28 kr. škotelja Greinerjevih ali R peres.
2 in 3 kr. brisalni gumi.
3 kr. čistilo za tinto.
13 kr. držalo za pero in svinčnik iz niklja.
8 kr. 20 komadov papirja in kuvertov za pisma s črkami.
12 kr. 20 komadov papirja z vzbunka-nimi rožicami ali tički.
5 kr. univerzalno črtalo, imajoče v sebi pero in svinčnik, brisalo in klinček.
27, 30, 35, 45 kr. šolska torbica za dečke in deklice.

42, 48, 55 kr. ameriška torba iz usnja, gostega in navadnega platna.
9, 16, 25 kr. hermetično zapirajoči se tintniki.
4, 6, 10 in 15 kr. knjižice za notice.
5, 8, 10, 15 kr. škrinjice za peresa.
25 in 28 kr. nerazrušljiva pancir-mošnja z zapiralom dveh kroglic.
60, 70, 88, 99 kr. album z izdelanimi nikljem.
92 kr. pristna verižica za uro iz sreber-nega niklja, izdelana kakor prave zlate verižice.
90, 110, 135 kr. mali kovčeg za poto-vanje.
27 kr. čibuk s cevjo iz Badenske višnje in jantarjevim ustnikom.

(583—3)

!!Novost!!
Da se obvarujejo šolski rekviziti mo-krote, služijo jako dobro ameriške usnjate knjige z jermenom, za večje dijake in dekleta, 88 kr.

Vaše blagorodje!

Ne vem, kako bi se Vam zahvalil; ne preostaje mi drugo, nego da rečem „Bog plati!“, kajti Vaš dr. Rosov zdravilni balzam pomagal mi je popolnem pri želodčnem krču, katerega sem imel tri leta in proti kateremu mi ni pomogel noben zdravniški lek. Vsako požitje jed moral sem izbijavati, tudi kave in juhe n sem mogel prebiti, dočim sedaj po uporabi dr. Rosovega zdravilnega balzama pre-bavam tudi najtežja jedila. Sopruha moja in otroci imajo se Vam zahvaliti za ohranitev svojega hranilca.

Vendelin Kontil.

Hitra in gotova

pomoč boleznim v želodci in njih posledicam.

Vzdržanje zdravja

obstoji jedino v tem, da se vzdrži in pospešuje dobro prebavljenje, kajti to je glavni pogoj zdravja in telesne in duševne kreposti. Najboljše domače sredstvo, da se prebavljenje uravna, da se pravo mešanje krvi doseže, da se odstranijo sprieni in slabi deli krvi, je uže več let splošno znani in priljubljeni

dr. Rosov zdravilni balzam.

Izdelan je iz najboljših, krepično zdravilnih zelišč jako skrbno, upliva uspešno pri vseh težavah pri prebavljenju, osobito pri slabem apetitu, napetji, bljevanju, telesnih in želodčnih boleznih, pri krčih v želodci, pri prenapolnjenju želodca z jedmi, zaslinjenju, krvnem natoku, hemoroidah, ženskih bolečinah, pri bolečinah v črelih, hipohondriji in melanholiji (vsled motenja prebave); isti oživlja vso delavnost prebave, napravlja kri zdravo in telesu da zopet prejšnjo moč in zdravje. Vsled tega svojega izvr-snega upliva je zdaj gotovo in priznано ljudsko domače sredstvo postal in se splošno razširil.

Na stotine pisem v priznanje je na razgled pripravljenih. Razpošilja se na frankirane dopise na vse kraje proti postnemu povzetju svote.

Svarjenje!

Da se izogne neljubim napakam, zato prosim vse p. t. gg. naročnike, naj povsodi izrečno dr. Rosov zdravilni balzam iz lekarne B. Fragnerja v Pragi zahtevajo, kajti opazil sem, da so naročniki na več krajih dobili neuspešno zmes, ako so zahtevali samo zdravilni balzam, in ne izrečno dr. Rosovega zdravilnega balzama.

Pravi

dr. Rosov zdravilni balzam

dobi se samo v glavnej zalogi izdelovalca B. Fragnerja, lekarna „k črnemu orlu“ v Pragi, Eeke der Spornergasse Nr. 205—3.

V Ljubljani: G. Piccoli, lekar; Vlj. Mayr, lekar; Eras. Birschitz, lekar; Jos. Svoboda, lekar; J. pl. Trnkoczy, lekar. V Postojni: Fr. Bacoaricoh, lekar. V Kranju: K. Šavnik, lekar. V Novem Mestu: Dom. Rizzoli, lekar. V Kamniku: Jos. Močnik, lekar. V Gorici: G. Christofolletti, lekar. R. Kürner, lekar; G. B. Pontoni, lekar. V Ogleji: Delia Damaso, lekar. V Trstu: Ed. de Leitenburg, lekar; G. Prendini, lekar; G. B. Foraboschi, lekar; Jak. Serravato, lekar. V Zagrebu: C. Arazim, lekar.

Vse lekarne in veče trgovine z materijalnim blagom v Avstro-Ogrskej imajo zalogo tega zdravilnega balzama.

Isto tam:

Praško vseobčno domače mazilo,

gotovo in izkušeno zdravilo zoper prisad, rane in ulesa.

Dobro rabi zoper prisad, ustavljanje mleka in če postajejo ženske prsi trde, kadar se otrok odstavi; zoper abscese, krvava ulesa, gnojne mozoljčke, črmati tur; zoper zanohtnico ali takozvanega črva na prstih; zoper obustavljanje, otekline, bezgavke, izrastke, morsko kost.

Vsak prisad, otekline, ukoščenje, napihnenje se kmalu ozdravi; kjer se je pa pričelo uže gnojiti, ule izsesa v kratkem in brez bolečin ozdravi.

V škatljicah po 25 in 35 kr.

(144—10)

Balzam za uho.

Skušeno in po mnogih poskusih kot najzanesljivejše sredstvo znano, odstrani naglušnost, in po njem se dobi popolno uže zgubljen sluh. 1 sklenica 1 gld. av. velj.